

Flóttafólka-politikkur tengdur at yvirtøku

Poul Michelsen heldur, at Føroyar skulu bíða við at taka avgerð um flóttaflólkapolitik, til útlendingaøkið er yvirtikið. Men hóast tað stendur í samgonugskjalinum, verður útlendingaøkið helst ikki yvirtikið hesa tingsetuna

REGIN WINTHER POULSEN

- Um vit velja at taka ímóti flóttafólki til Føroyar, um vit velja at hjálpa í nærumhvørvinum ella uppá hvønn máta vit gera okkum best galdandi, er eitt val, sum vit mugu taka tá lóggávan er yvirtikin.

Tað sigur Poul Michelsen, landsstýrismaður í vinnu- og úttanríkismálum. Hann hevur áður sagt, at hann heldur vit eiga at taka ímóti flóttafólki, men at vit skulu bíða til økið er yvirtikið. Støðan er enn, at málsøkið skal yvirtakast, áðrenn flóttafólkapolitikkurin verður gjørdur, men Poul Michelsen heldur nú, at avgerðin um, hvørt vit taka flóttafólk til Føroyar ella um vit hjálpa úttanlanda má takast aftaná yvirtøkuna.

- Eg haldi ofta, at vit tosa við manglandi vitan innan økið í Føroyum. Jú meira tú setur teg inn í evnið, jú meira varin verður tú, sigur hann.

Fremja yvirtøkuna og síðani gera politik

- Eg eri ikki líka avgjørdur, sum eg havi verið fyrr. Tað at fara at melda út, at vit skulu taka ímóti flóttum einsamalt fer bara at øsa alt, og tað tími eg ikki í holt við. Tað veit eg heldur ikki, eg kenni ikki avleiðingarnar ordiliga av tí. Vit eru inni í eini samráðingartilgongd, og eg veit ikki hvørjar skyldur fylgja við í at taka ímóti flóttafólki, sigur Poul Michelsen og greiðir frá, at fyrsta stigið í tilgondini má eftir yvirtøkuna má verða eitt politiskt kjak, har løgtingið tekur støðu til, hvørja leið Føroyar skulu ganga ímun til flóttafólk. Hann heldur, at tað má verða upp til løgtingið at avgerða, um vit skulu taka flóttafólk til Føroyar ella um vit heldur skulu hjálpa á aðrar hættir.

- Vit hava verið í Íslandi og

kannað, hvussu tey gera tað har. Tað bleiv eisini tosað um, at man møguliga kundi samstarva við kvotaflóttafólki. Har hevur man gjørt nakrar skipanir um, hvørji flóttafólk tey taka ímóti og gjørt skipanir til tey, greiðir Poul Michelsen frá og leggur afturat, at hann heldur, at um føroyingar taka ímóti flóttafólki, eigur tað at vera eftir einum leisti, sum líkist tí íslenska.

- Tað er ein skipan, sum leggur meira upp til at sjálvboðið arbeiði skal verða ein partur av at intigrera fólk, sum koma, greiðir Poul Michelsen frá, og leggur afturat, at Føroyar tá eisini skulu gera sær grett, at tað er best at taka ímóti flóttafólki, sum eru løtt at intigrera. Eitt nú hevur Ísland fyrst og fremst tikið ímóti einligum mammum við barni, einsamøllum børnum ella familjum. Man hevur eitt nú ikki tikið ímóti einsamøllum monnum, tí tann bólkurin ofta er torførari at intigrera.

Sum nú er, kunnu flóttafólk í prinsippinum koma til Føroyar. Føroyar hevur tikið undir við flóttafólka-konventiónini hjá ST, og tí hevur Føroyar skyldu til at taka sær av flóttafólki, um tey av donskum myndugleikum fáa flóttafólkastatus og verða flutt til Føroyar. Poul Michelsen vísir á, at tað eru einkul dømir um flóttafólk, sum liva í Føroyum nú, tí tey hava søkt um at koma til Føroyar, har tey hava havt familjusbond. Hettar verður mett sum nóg góð grund av donskum myndugleikum, og so hevur Føroyar skyldu at liva upp til konventiónirnar og geva flóttafólki sum tey hava rætt til.

- Um ynski er at gera tað, kann Føroyar í dag taka ímóti kvotaflóttafólki umvegis Danmark. Men eg haldi bara, at vit mugu fyrireika okkum, áðrenn vit gera tað og at vit eiga at taka

ræði á málinum áðrenn, greiðir Poul frá. Hann heldur ikki, at tað hevði verið rætt at tikið ímóti flóttafólki áðrenn yvirtøkuna, tí tá hevði tað verið danskir myndugleikar, sum avgjørdur hvør kom til Føroyar.

- Tað kann ikki verða nakar annar myndugleiki enn vit, sum avgerða hvørji fólk koma til hettar landið, sigur hann og greiðir frá, at hann heldur tey flestu í politisku skipanini vera samd.

Roknar ikki við at náa at yvirtaka útlendingaøkið

Í samgonugskjalinum frá 2015 stóð skrivað, at útlendingaøkið skuldi yvirtakast í hesi tingsetuni og arbeiðt hevur verið við at fremja yvirtøkuna. Í ískoytispartinum til løgmanrøðuna í ár stóð, at tað gekk væl at yvirtaka útlendingamál, men at tað enn vóru viðurskifti, sum greiða má fáast á. Poul Michelsen roknaði tó ikki við, at yvirtøkan verður framd í hesi setuni. Hann sigur at serliga Schengen økið hevur tikið langa tíð, tí støða skal takast til málið úttanfyri Danska kongaríkið.

- Fólk frá okkum hava verið við einari danskari deligatióin í ES, og har er eitt svar í umferð nú, sum vit fáa tá tað er liðugt viðgjørt, greiðir landsstýrismaðurin frá. Hann sigur at tað er ein spurningur um, at danska Schengen økið ikki verður viðgjørt í Danmark longur, tí skal Danmark vegna Føroyar, søkja um at Føroyar kann yvirtaka málsøkið, úttan at tað broytir støðuna hjá Føroyingum sum ferðast úttanlands ella hjá útlendingum, sum koma til landið.

Poul Michelsen hevur áður greitt frá fyri føroyskum miðlum, at tað hevur gingið striltið at samráðast um málsøkið, tí danskir myndugleikar hava sultað málið. Hann var tí á fundi við Inger Støjberg, Danska

integratiónsministaran, í fjørð og kærði um, at danskir myndugleikar hava arbeiðt so seint við málinum. Landsstýrismaðurin sigur, at eftir hettar hevur gingið betri, og at hann nú merkir at danir arbeiða seriøsari fyri, at tað skal bera á mál við yvirtøkuni.

- Inger Støjberg orsakaði fleiri ferðir fyri, at málið var dottið niður ímillum. Eg havi inntryk av, at tey sultaðu málið, tí tey ikki vistu hvussu álvarsliga føroyingar meintu tað, tá vit søgdu okkum vilja yvirtaka økið, greiðir landsstýrismaðurin frá. Hann sipar til, at danskri myndugleikar hava roynt áður, at arbeiðt verður við einum yvirtøkumálið, sum so verður slept tí Løgtingið broytir meining. Hann heldur tó, at danskir myndugleikar nú taka føroyska samgonguynskið í álvara,

men at tað allarhelst er ov seint, til at føroyskir myndugleikar megna at yvirtaka økið.

- Vit mistu fyrru hálvu av tingsetuni, tí tað tók langa tíð, áðrenn danskir myndugleikar byrjaðu at arbeiða við okkum. Alt, sum er hent, er tí hent í ár, sigur landsstýrismaðurin og greiðir frá, at hóast danskir myndugleikar nú eru samstarvssinnaðir, er allarhelst ov seint. Tað tekur heilt einfalt ov langa tíð at eitt nú fáa onnur lond at góðtaka føroyska ynski um at yvirtaka Schengen, úttan at Føroyar detta úr Schengen.

- Men um vit klára at yvirtaka Schengen áðrenn jól, so kunnu vit kanska yvirtaka alt málsøkið í hesi tingsetuni, sigur landsstýrismaðurin at enda.

KVOTAFLÓTTAFÓLK:

Kvotaflóttafólk eru flóttar, sum ST metir ikki kunna liva í eitt nú flóttalegum av serligum orsökum. Ímillum orsøkirnar kunnu til dømis vera, at økið er rakt av serliga nógvum sjúku, at fólkini eru í vanda fyri at verða send aftur til upprunaøkið ella at fólkini á aðrar háttir ikki hava grundleggjandi mannarættindi. Skipanin við kvotaflóttum breyt so at siga saman, tá flóttafólkastreymurin úr Sýria var fyri nøkrum árum síðani, tí fleiri lond bráðliga høvdu nóg flóttafólk í landinum. Eitt nú steðgaði Danmark fyri kortum við at taka ímóti kvotaflóttafólki, meðan eitt nú Ísland, burturfrá nøkrum undantøkum, einans tekur ímóti kvotaflóttafólki.

ÚTLENDINGAØKIÐ:

Samgongan skrivaði í samgonguskjalið frá 2015, at yvirtøka av útlendingaøkinum skuldi fara fram í hesi tingsetuni. Útlendingaøkið fevnir um fleiri ymiskar umsitingarligar uppgávur sum eitt nú upphaldsloyvi, men eisini flóttafólk. Um samgongan megnar at yvirtaka økið, skal landið tí avgera, um føroyingar skulu taka ímóti flóttum. Poul Michelsen vísir á, at tað í veruleikanum ber til at taka ímóti flóttum umvegis Danmark í dag, men hann heldur, at føroyingar heldur skulu gera egnar skipanir og hava valdið á tí sjálvir, um Føroyar skulu taka ímóti flóttafólki.